

Naš čas

26. april 1973 • Leto IX., št. 10 (181) • Cena 1 dinar • Poština plačana v gotovini

VELENJSKI DOGODKI IN AKCIJE KOMUNISTOV

V prejšnji številki našega časopisa je odgovorni urednik, ko je komentiral dogodke v rudniku ob prekinitvi dela, zapisal, da bodo na petkovi (takrat je namreč Naš čas izšel) razširjeni seji občinske konference zveze komunistov morali oceniti vlogo vodilnih komunistov in tudi nekommunistov ter obenem obsoditi njihovo delo. Naloga omenjene konference pa v resnici ni bila takšna.

Na njej so podali prvo obsežnejšo informacijo o prekinitvi dela v rudniku in hoteli doseči principiarno razpravo o vzrokih. Na ta način naj bi nudili idejno-politično pomoč vsem organizacijam zveze komunistov v občini pri ocenjevanju njihovih lastnih političnih, samoupravnih in družbeno-ekonomskih zadev.

«Tu ne gre zgolj za pomoč, ki naj bi jo z današnjo razpravo nudili organizacijam zveze komunistov. Gre za našo vključitev v razpravo in ocene, za naš delež pri konkretnem reševanju in razčiščevanju nakopičenih problemov v vseh organizacijah združenega dela,» je uvodoma povedal politični sekretar komiteja občinske konference zveze komunistov Franjo Korun in nadaljeval: «Smo proti vsem ekstremom in strastem, pa tudi proti neprincipielnemu obračunavanju z ljudmi. Odločno zahtevamo objektivno komunistično oceno dogodkov, stvari in ljudi, brez cenene demagogije.»

Ko je politični sekretar Franjo Korun na konferenci opredelil razpravo, je na-

daljeval: «Ta čas še ne dovoljuje poglobljene in objektivne ocene vseh vzrokov, ki so privedli do prekinitve dela. Zagotovo pa lahko že sedaj trdimo, da je vzrokov več in jih je potrebno ocenjevati kompleksno. Dokaj jasno pa je že ugotovljeno, da je treba neposreden povod za prekinitve iskati v problemu, ki je bil že nekaj dni prisoten med rudarji. Nezadovoljstvo se je pokazalo pri objavi akordnih zasluzkov in se je zatem stopnjevalo vse do prekinitve dela.

• PRED NAMI JE ČAS STREZNJENJA

Med širše vzroke pa moramo šteti tako tiste, ki so pogojeni od zunaj in one, katerih silnice moramo iskati znotraj rudnika. Med vzroke zunanega značaja je treba predvsem prišteti celovito problematiko, ki je pogojevala neustrezen položaj premogarstva in ekonomski položaj rudarjev. Sem je treba brez dvoma prišteti tudi znani odlok zveznega izvršnega sveta, ki je postavil pod vprašaj u-

resničevanje dolgoročne pogodbe rudnika s termoelektrarno in toplarno. Znano je, da je ta ukrep postavil rudnik v brezizhoden položaj.

Za nas pa so še posebej pomembni notranji vzroki prekinitve dela. To so tisti, katerih korenine moramo odkrivati med nami, v rudniku, šolskem centru pa tudi v občini kot celoti. Ti notranji vzroki terjajo zaradi nas samih, predvsem zavoljo kolektiva rudnika in šolskega centra, komunistič-

(Dalje na 8. strani)

DELOVNI LJUDJE PRAZNUJEMO SVOJ PRAZNIK

Prvi maj. Praznik dela, ki ga praznujemo že dolga leta. Praznujemo ga od leta 1886, ko so padle med stavkajočimi delavci prve žrtve pod streli policije v Chicagu. Toda takrat so sebi in nam prav ti stavkajoči priborili dan počitka — dan dela.

Pri nas v Velenju, sta občinski sindikalni svet in občinska konferenca zveze mladine pripravila pester program, ki se bo odvijal za praznik dela. Zadnji dan v mesecu aprilu, bo pred kulturnim domom promenade koncert, ki ga bo imela rudarska godba. V Soštanju pa ga bo ob istem času imela usnjarska godba »Zarja«. Nato bodo na sam praznični dan ob 6. uri zjutraj zaigrali budnice, ki bodo verjetno namenjene, ne samo ljudem, ampak tudi lepemu prazničnemu dnevu — prazniku dela. Zvečer bo osrednja proslava ob kresu na gradu. Proslavo in praznično vzdušje pa bodo spremljali z ognjemetom, s kresovi po okoliških hribih in kanonado.

Že jutri bo utihnilo brnenje strojev. V tovarne bo vstopil zasluženi molk. Delavci bodo za nekaj dni pozabili na delo. Tudi Marija Kamenik, delavka iz Gorenja, bo ustavila svoj veliki delovni stroj. Morda bo v teh prazničnih dneh tudi njej poletela misel k tistim narodom, ki se še vedno borijo za svobodo. Šaleška dolina bo praznično odeta. Tako je tudi prav. Saj slavimo slovenski narodni praznik in mednarodni dan dela. To pa so trenutki, ko lahko znova pomislimo na hotenja delovnih ljudi velenjske občine, ki jih tolikokrat poudarjamo — vse kar ustvarjamo, ustvarjamo z zavestjo, da je to za delovnega človeka, za njegov lepši današnji in jutrišnji dan!

Tem stremljenjem se ob 27. aprilu in 1. maju pridružujemo tudi mi in čestitamo bralcem Našega časa ter jim želimo veliko novih delovnih uspehov in veselega prazničnega razpoloženja!

Občanom in delovnim ljudem iskreno čestitamo za slovenski praznik 27. april in mednarodni praznik dela 1. maj

SKUPŠČINA OBČINE VELENJE

OBČINSKA KONFERENCA SZDL

OBČINSKO ZDRUŽENJE ZB NOV

OBČINSKI SINDIKALNI SVET

OBČINSKA KONFERENCA ZKS

OBČINSKA KONFERENCA ZMS

Odličja Osvobodilne fronte

V sredo zvečer je bila v domu kulture Velenje svečanost, na kateri so podelili letošnja priznanja Osvobodilne fronte. Priložnostni govor je imel Jože Veber, sekretar izvršnega odbora občinske konference SZDL. Svečanost, ki je bila namenjena obletnici Osvobodilne fronte, je bila združena s koncertom pevskih zborov iz gimnazij Celje in Velenje.

Letošnja priznanja Osvobodilne fronte so dobili Ivan Lempl iz Saleka za aktivno delo v OF in SZDL, Viktor Jeromej iz Smartnega ob Paki za dolgoletno delo v SZDL, Avgust Vohar iz Velenja za dolgoletno družbenopolitično delo, Marija Zorž iz Pesjega za aktivno delo v družbenopolitičnih organizacijah, Marija Mravljak iz Skal za aktivno delo v družbenopolitičnih organizacijah, Tone Poljanšek iz Topolšice za dolgoletno aktivno delo v SZDL in krajevni skupnosti, Rudi Mešič iz Skornega za dolgoletno delo v krajevni skupnosti in Gizela Natek iz Soštanja za aktivno delo v OF in SZDL.

Tudi mladinci iz Gaberka bodo po svoje proslavljali praznik dela. V soboto bodo imeli tekmovanje med aktivni za pokal Gaberka v namiznem tenisu. Tekmovanje bodo združili s kulturnim sporedom. Na predvečer prvega maja pa bodo prav tako izvedli kulturni program s kresom nad rudnikom.

Vsekakor bo v Velenju za praznične dni razburljivo in pestro. Tako sindikat kot mladinci so se potrudili, da bomo praznik dela prvi maj preživeli pri nas v Velenju ob pestrem kulturnem sporedu in lepih doživetjih ob kresovih in godbi.

V Napotnikovi galeriji je razstava slik in lesenih plastik. Na razstavi, ki bo odprta do 15. maja vsak dan razen sobote, razstavljajo domači ustvarjalci Anton Repnik, Zmago Herman in Simon Rutnik.

V osnovni šoli Bratov Leje tonje pa je razstavljal Aristid Zornik olja in akvarele.

Strnimo napore za lepši jutrišnji dan!

Zadnje dni po svetu...

• VSE HUŠI PRITISK OSVOBODILNIH SIL

Borci zvesti princu Norodomu Sihanuku vedno huje pritiskajo na Pnom Penh in tudi silovita ameriška bombardiranja položajev osvobodilnih sil le nekaj kilometrov od kamboške prestolnice niso prebila blokada. Medtem pa si režimski voditelj prizadeva najti izhod iz skoraj brezupnega položaja. Tako je med drugim hotel prepustiti del oblasti opozicijskim voditeljem. Vendar so ti zavrnili ponudbo Lon Nola, da bi se pridružili režimu pod njegovimi pogoji.

Iz Pnom Penha so pretekli teden tudi sporočili, da je odstopil premijer Hang Tun Hak. Na svojem položaju pa bo ostal, dokler Lon Nol ne bo imenoval nove vlade.

• AMERIŠKA LETALA KRŠILA ZRAČNI PROSTOR DR VIETNAM

V Hanoju so v petek sporočili, da so ameriška izvidniška letala prejšnji teden dvakrat prekršila severovietnamski zračni prostor. Zunanje ministrstvo je obenem obtožilo ZDA, da so kršile suverenost države in pariški mirovni sporazum.

• PROTI JEDRSKIM POSKUSOM

Države južnopacifiškega območja, med njimi Avstralija, Nova Zelandija idr., so pozvale Francijo, da opusti predvidene jedrske poskuse na Pacifiku. Od Francije zahtevajo, da upošteva poziv OZN in druge mednarodne obveznosti ter se odreče jedrskim poskusom. Opozorile so tudi, da bodo ustrezno ukrepale, če Francija ne

bo končala poskusov na Pacifiku.

• SODILI BODO PAKISTANSKIM VOJAKOM

V Daki so uradno sporočili, da bodo maja postavili pred sodišče 195 pakistanskih ujetnikov, obtoženih, da so zagrešili vojne zločine. V obtožbi je navedeno, da so ujetniki zagrešili zločin proti človečnosti, umore, posilstva in požige.

• DESET SMRTNIH IN TRI TISOČ LET ZAPORA

Na velikem procesu, ki se je v začetku prejšnjega tedna začel v Istanbulu proti 256 Turkom, je tožilec zahteval deset smrtnih kazni in skupno 3000 let zapor. Obtoženi so teroristične in levičarske dejavnosti. Glavni obtoženec procesa je 25-letni študent ankarške fakultete za politične vede, ki se je skupaj z drugimi zavzemal za dvojni cilj: »Najprej osvoboditi Turčijo od imperialistov, nato pa izvesti proletarsko revolucijo.«

• HUDA SUŠA

Srednjo Ameriko je zajela huda suša, kakršne ne pomnijo že 50 let. Suša traja že tri mesece in letina bo za polovico manjša. Ker ni vode, živina množično poginja. Reke so suhe, zato tudi ni elektrike. Posamezne države so že uvedle izredne ukrepe.

• V VELIKI BRITANJI NI VEČ NEVARNOSTI PRED EPIDEMIJO KOZ

Ministrstvo za zdravstvo v Londonu je sporočilo, da v Britaniji ne grozi več nevarnost epidemije črnih koz.

V ponedeljek, 16. aprila je prispel na štiridnevni uradni obisk v našo državo kancler Zvezne republike Nemčije Willy Brandt. To je bil njegov prvi uradni obisk pri nas, odkar je na tem položaju. Dva dni se je pogovarjal v Beogradu s predsednikom zveznega izvršnega sveta Demalom Bijedićem, zatem pa ga je na Brionih sprejel predsednik Tito. To je bilo že tretje srečanje med predsednikom Titom in Brandtom. Po končanem uradnem obisku je zahodnonemški

ZUNANJEPOLITIČNI PREGLED

za nasprotujoča si stališča, temveč za stališča, ki se med seboj dopolnjujejo. V odločilnih vprašanih politike popuščanja napetosti, miru in varnosti se naša stališča popolnoma ujema. Brandt je tudi izrekel prepričanja, da lahko neuvrščena politika naše države kot tudi neuvrščenost

političnem položaju na svetu. Zvečer je naš voditelj z ženo Jovanko povabil goste na večerjo, kjer sta s kanclerjem Brandtom izmenjala zdravici. Pred tem je predsednik Tito izročil Brandtu visoko odlikovanje.

V zdravici je predsednik Tito dejal, da je v zunanji

nemškega predsednika, povabil predsednika Tita in njegovo ženo, naj uradno obiščeta Zvezno republiko Nemčijo.

Cetrti dan obiska: V pristrčnem in prijateljskem ozračju sta v četrtek dopoldne delegaciji obeh držav razpravljali o vseh vprašanih. Kancler Brandt je po-

Kancler Brandt v Jugoslaviji

kancler z ženo in sinom preživel še nekaj dni na zasebnem oddihu pri Dubrovniku.

Prvi dan obiska: Predsednik ZIS Demal Bijedić je za svojega gosta priredil večerjo, na kateri sta gost in gostitelj izmenjala zdravici. Demal Bijedić je, ko je govoril o Brandtovi mirovni politiki, med drugim

drugih, opravi v svetu pomembne funkcije.

Drugi dan obiska: V Beogradu so se začeli uradni jugoslovansko zahodnonemški vladni pogovori, posvečeni dvostranskim odnosom. Ugotovili so, da je primanjkljaj v naši trgovinski menjavi z ZRN še vedno občuten, zato sta se obe strani strinjali, da je treba

politiki obeh držav veliko skupnega, v prvi vrsti boj za mir. Dvostranski odnosi se razvijajo zelo ugodno, zlasti na gospodarskem področju, je nadaljeval predsednik Tito. Poudaril je tudi, da bodo še naprej tekla prizadevanja, da bi te odnose še razširili in nekatera še odprta vprašanja v prihodnje rešili.

novno izrazil svoje zadovoljstvo zaradi obiska in stanjem meddržavnih stikov, posebej pa še s pogovori s predsednikom Titom.

Predsednik Tito je glede protijugoslovanske teroristične dejavnosti skrajnih emigrantskih krogov v ZRN dobro ocenil ukrepe bonške vlade za onemogočanje letih ter dejal, da tega ne bi smeli tudi v naprej dopuščati. Tudi Brandt je poudaril, da je ZRN pripravljena še nadalje preprečevati protijugoslovansko teroristično dejavnost. Med pogovori so precej pozornosti posvetili tudi mednarodnim monetarnim problemom in stanju dežel v razvoju. Brandt je izrazil upanje, da bodo prihodnje leto še ugodnejši pogoji za rešitev svetovnega monetarnega sistema. Predsednik Tito pa je pozval razvite države, naj se bolj pozitivno postavijo v odnosih z deželami v razvoju. Obe strani sta si bili enotni v tem, da sedanje stanje postavlja dežele v razvoju v vse večjo neenakopravnost proti razvitemu svetu.

V četrtek popoldne je kancler Brandt preživel med novinarji. Razpoloženje pa se je še »okrepilo«, ko se je nepričakovano pojavil na novinarski konferenci tudi predsednik Tito. Po pogovoru z novinarji je zahodnonemški gost odpoštoval še v ladjedelnico U-ljanik, kjer je odgovarjal na vprašanja tamkajšnjih delavcev. Zvečer pa je z družino poletel v Dubrovnik.

Pred odhodom kanclerja Brandta z Brionov je predsednik republike Josip Broz Tito povabil voditelja ZRN dr. Gustava Heinemann, naj obišče Jugoslavijo.

Kancler Zvezne republike Nemčije Willy Brandt se je med obiskom v naši državi na Brionih pogovarjal tudi s predsednikom Titom. Med pogovori, ki so potekali v zelo pristrčnem in odprtem ozračju, sta državnik preučila vrsto vprašanih o dvostranskih odnosih in o možnostih za poglabitev teh odnosov med državama. V uradnem komuniciraju je izraženo obojestransko zadovoljstvo z doseženimi rezultati, postavili pa so tudi temelje še za uspešnejše razvijanje teh odnosov. NA SLIKI: Predsednik Tito je svojega gosta popeljal na ogled otoka Vanga, kjer sta v kleti poskusila vino iz vinograda na otoku.

dejal: »Pri tem ste, kakor je rekel predsednik Tito, pokazali ne le državniško modrost, ampak tudi osebni pogum. S posebnim zadovoljstvom lahko ugotovim, da v sedanji izredno važni fazi razvoja v Evropi, ko nastajajo pogoji za vsebinsko bogatejšo in bolj demokratično obliko odnosov in sodelovanja med evropskimi državami, a naši državi podobno gledata na nekatera pomembna vprašanja v zvezi s temi odnosi. Prepričan sem, da ste istih misli v mano, glede tega, da mora biti urejanje zapletenih problemov na svetu hkrati pot do boljših, pravičnejših in enakopravnih odnosov, na podlagi katerih je edino mogoče zagotoviti trajen mir in napredek za vse.«

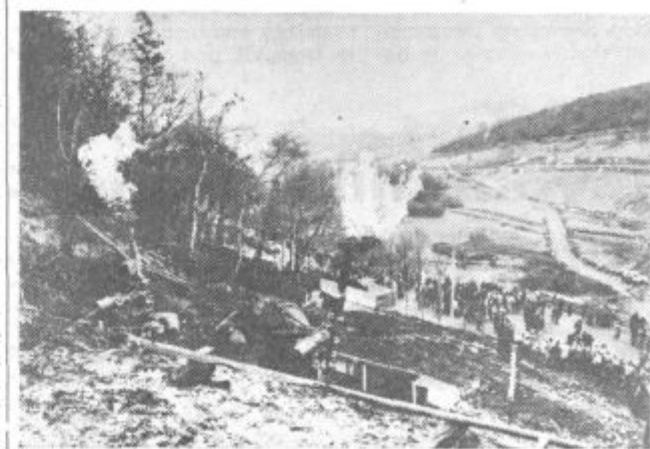
Kancler Brandt je v odgovoru na zdravico poudaril, da se je med Vzhodom in Zahodom v Evropi začel ploden dialog, da so rezultati že čisto vidni ter da je treba sprejeti sporazum, s katerim naj bi uredili temeljna vprašanja stikov z NDR. »Res je, da smo lojalni partnerji zahodne zveze in da želimo to tudi ostati. Jugoslavija pa je zvesta svoji politiki neuvrščenosti. Toda tukaj ne gre

narediti še več, da bi ga popravili. Willy Brandt se je tudi strinjal, da je treba pomembno pozornost posvetiti industrijski kooperaciji ter vlaganju skupnega kapitala na tretjih tržiščih. Veliko so govorili tudi o problemih naših delavcev, zaposlenih v ZR Nemčiji. Kancler Brandt je govoril o ukrepih, ki jih bodo sprejeli za ureditev zaposlovanja novih delavcev iz tujine. Povečanje investicij v dežele, iz katerih prihajajo ti delavci, naj bi bil med najpomembnejšimi ukrepi. Kancler Brandt in Demal Bijedić sta se pogovarjala tudi o položaju v Evropi, še posebej v Sredozemlju in na Blžnjem vzhodu. Zahodnonemški voditelj je pokazal tudi veliko zanimanje za neuvrščeno politiko.

Tretji dan obiska: V sredo, nekaj pred poldne je Willy Brandt prispel na Brione, kjer ga je sprejel predsednik Tito. Predsednik Tito je svojega gosta in njegovo ženo sam odpeljal z avtomobilom s pomola.

Popoldne sta se predsednik Tito in kancler Brandt sešla na pogovore brez sodelavcev. Pogovarjala sta se o problemih, ki zanimajo obe državi in o splošnem

Brandt pa je dejal, da so v minulih petih letih, odkar so navezali diplomatske stike, dosegli velik napredek. Še posebej je poudaril zanimanje ZRN za dolgoročno sodelovanje na gospodarskem področju in industrijski kooperaciji. Ob tej priložnosti je Willy Brandt v imenu zahodno-

SIBIRSKI PLIN ZA EVROPO: Projekt, za katerega so dalj časa menili, da je utopija, da bi iz bogatih nahajališč v Sibiriji uvažali to najbolj poceni gorivo v Evropo, so te dni končali. 5000 kilometrov dolg plinovod so napeljali preko Sovjetske zveze, Češkoslovaške, Poljske do Demokratične republike Nemčije. V graditvi plinovoda so sodelovale vse štiri države, naložbe pa bodo kmalu poplačane, saj bo plin poleg gospodinjstev uporabljala tudi industrija. NA SLIKI: S prižigom bakel so slovensko obtežili otvoritev plinovoda, ki sega od Sibirije do Baltika.

...in domovini

• ZBOR FEDERACIJE

V ponedeljek je bil v Beogradu zbor federacije, kateremu je predsednik Tito spregovoril o jugoslovanski notranji in zunanji politiki in o pomenu ustavne reforme. Predsedstvo skupščine se je za prvi tovrstni sestanek dogovorilo s predsedstvom SZDL. Z zborom, ki je razpravljal o skupnih zadevah na zvezni ravni, je soglašal tudi predsednik Tito.

• ODKRILI SPOMENIK VELIKEMU REVOLUCIONARJU BORISU KIDRIČU

— V Kidričevem je bila v nedeljo osrednja slovenska svečanost ob 20. obletnici smrti revolucionarja, borca, politika in državnika, narodnega heroja Borisa Kidriča in ob 20-letnici pomenovanja naselja in tovarne. Na zborovanju je spregovoril predsednik slovenskega izvršnega sveta Andrej Marinc, slavnosti pa so se tudi udeležili predsednik slovenske skupščine Sergej Kraigher, predsednik republike konference SZDL Mitja Ribičič, podpredsednik zvezne skupščine Marjan Breclj in drugi.

• SEKRETARIAT CK ZKS O NALOGAH PRI URESNIČEVANJU PISMA IN SKLEPOV 29. SEJE

— Proces idejnopolitičnega

razčiščevanja poteka ponekod zelo počasi, kompromis s protustavnimi silami, s tehnokratskimi in birokratskimi težnjami pa bi pomenil, da opuščamo odločilno bitko zdajšnjega trenutka: kdo bo vplival na delitev dohodka in odločal o razširjeni reprodukciji. To je poudaril Franc Setine na četrtkovni seji sekretariata.

• ZNIŽALI PROMETNI DAVEK ZA OSEBNE AVTOMOBILE

— Enotni zbor delovnih skupnosti skupščine SR Slovenije je na zadnji seji sprejel med drugim spremembo zakona o posebnem republiškem davku od prometa proizvodov, po kateri se stopnja posebnega republiškega davka na osebne avtomobile zniža od 5 na 2 odstotka, s čimer bo ob nespremenjeni stopnji posebnega občinskega davka, znašala skupna davčna obremenitev tega prometa 6 odstotkov. Za osebne avtomobile, ki jih uvozijo oziroma kupijo v konsignacijskih skladiščih občani in zasebne pravne osebe, pa ostane v veljavi dosedanja stopnja, ki je skupaj 9 odstotkov.

• KONGRES SINDIKATOV PRIHODNJE LETO

— Na plenarni seji republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije so sklenili preložiti 8. kongres ZSS na prihodnje leto. Tudi 7. kongres Zveze sindikatov Jugoslavije bo prihodnje leto, namesto oktobra letos.

Na Graščini je plapolala slovenska zastava

SE NEKAJ DNI IN NA KOLEDARJU BOMO OBRNILI NOVO STRAN. PRED NAMI SE BO ZNOVA RAZGRNIL PRVI MAJ, PRAZNIK DELA, MAJ MESEC MLADOSTI.

Stisnili si bomo roke, si čestitali za dosežene delovne uspehe, za priborjene Pravice. Naš spomin pa bo segal tudi nazaj, v viharne vojne dni. In obujali bomo spomine, kako je bilo takrat, ko so naši očetje s trobojnico in puško v rokah, s peterokrako na glavi, s harmoniko v rokah in partizansko pesmijo na ustih izražali žilavost našega naroda, neuklonljivost pred do zob oboroženim in številnim sovražnikom. In tudi 1. maj je bil dan, ko so se naši hrabri borci za svobodo še posebej potrudili, da so jo sovražniku pošteno zagodili.

Mnogi verjetno še ne veste, da je 1. maja leta 1944 ob robu Velenja, na vrhu Gradišča v vetru zaplapolala slovenska zastava. Pred sovražnikovimi očmi.

— Kdo pa so ti mladi fantje, ... poje pesem Franceta Kosmača. Tudi midva sva se tako spraševala, ko sva ob lepem, za letošnji april kar redkem sončnem vremenu, premagovala kilometre proti Podkrajju.

»Kar do konca asfaltirane ceste peljita. Hiša na le-

najstnik; pa četudi so že malce sivi. Nekam nezaupljivo je naju ogledoval. V najinih rokah je namreč opazil fotoaparata, in šele ko sva mu še enkrat ponovila, da sva od časopisa, da želiva skupaj z njim oбудiti tisti 1. maj, nama je dejal: »Pa pojdemo v hišo.«

»Ja, veste, od tistega maja je že toliko pomladi preteklo, da ne vem, kako bo z mojim spominom.«

»Nekaj se bo pa še žena spomnila,« sva ga spodbujala. Z roko, ki je vajena trdega kmečkega dela, je poskušal urediti svoje goste lase, kapo je bil medtem vrgel na stol in počasi je začel pripovedovati.

»Tokrat sem bil v najboljših fantovskih letih. Na tretji križ še nisem pomišljaj. Bilo je proti večeru. Vendar še precej svetlo, da se je dobro videlo na »rudnik«, kjer so napadali Nemci. Zastavo je prinesel... Tukaj je beseda zastala. »Saj sem rekel, da bo šlo težko.« Tudi žena mu ni vedela pomagati.

Spet si je skušal pomagati z roko, ki mu je neprestano uhajala v lase. »Pa

niti ni tako pomembno,« smo se spomnili njegovih besed. »1. maja 1944 pa ne bom nikoli pozabil,« nama je dejal ob slovesu. »Pojdite kar naravnost. Tretja hiša na desni je Pirmanškova. Mogoče bosta pri njem več zvedela,« je še zaklical za nama.

strah. Pa čeprav bi me lahko zadel kakšen »sus« iz rudnika. Če pa bi se sovražnik le pojavil nekje v bližini, bi mu pa prav gotovo ušli. Po drčah, po katerih smo v tistih časih spuščali les.«

Cigava zamisel je bila, da obesijo zastavo in kdo jo je odstranil? Na ti vprašanji še vedno nisva imela odgovora. Če sva že toliko zve-

lelu Pocajtu, je neke zime prišel domov na dopust iz avstro-ogrske vojske. Bil je zaveden Slovenec in ker ni vedel, kako bi se maščeval Avstrijcem, je vzel slovensko zastavo in jo obesil na najvišje drevo na Gradišču. Zadnje dni aprila leta 1944 sem se spomnil tega dogodka in predlagal fantom, da tudi mi izobesimo zastavo. Pokažimo Nemcem, da nas ne more in nas ne bo nihče zasužnjil. Fantje so z navdušenjem sprejeli moj, za tiste čase resda precej nevaren predlog. Vendar v tistem trenutku ni nihče pomislil na nevarnost. Veliko bolj nas je skrbelo, kje bomo dobili zastavo. Prinesel jo je Mežov Miha, ki jo je imel doma skrito. Bil je trgovec. Pirmanšek in Obu pa sta se odločila, da bosta našo nalogo do konca uresničila.«

Slovenska zastava je nato štirinajst dni visoko v zraku vihrala v vetru. Nemci je sprva niso upali odstraniti, ker so mislili, da je prostor okrog drevesa zaminiran. Nato so nekega dne prinesli neke aparate, menda za odkrivanje min, in podrli drevo. Čeprav so bile še dolgo zatem hajke, Nemci niso nikoli zvedeli za imena teh mladih in drznih fantov. Tega 1. maja (čeprav so na letnico 1944 že pozabili) pa se bodo vedno spominjali.

Vesela in zadovoljna sva se vračala nazaj v Velenje. Vesela, da se bomo ob letošnjem 27. aprilu in 1. maju lahko spominjali, štiri metre dolge slovenske zastave, ki je povzročila toliko strahu Nemcem, mladim in pogumnim fantom pa je vlivala nove moči v boju s sovražnikom.

MIHA OBU

Zagledal sva lepo belo hišo. Hišne številke nad vrati sicer ni bilo, vendar sva kljub temu vedela, da je prava. Miha nama jo je zelo dobro opisal. Podkraj 41.

Ivana Pirmanška sva ujela v kuhinji. Ko sva mu povedala, da poizvedujeva po tistih drznih fantih, ki so 1. maja 1944 tudi z zastavo pokazali, kdo je lastnik te zemlje, nama je odgovoril: »Ne obujam rad spominov, ker so to bili zelo kruti trenutki.«

Ivan je bil med vojno tudi borec Tomšičeve brigade. Ko so napadali »Gornje savinjsko dolino je bil v Letušu ranjen. Sovražnikova krogla ga je zadela v nogo, roko in glavo. Več mesecev se je zdravil in se klatil doma, kot je dejal.

Podobno kot že prej Miha, pa nama tudi Ivan ni mogel zanesljivo potrditi, da so zastavo ponesli na vrh Gradišča leta 1944.

»Zelo visok hrast je bil,« je začel počasi pripovedovati. »Ko sem plezal na drevo, me sploh ni bilo

dela, morava vztrajati do konca. Zagrizla sva se v strmi hrib in tik pod Jakcem v vinogradu naletela na Pocajta. Veselila sva se, da bova vendarle zvedela za celoten potek akcije ko naju je prijazen možakar v trenutku rešil najinega zmagoslavja. »Ne, mene pri tisti akciji ni bilo zraven. Bila sta sama. Obu in Pirmanšek.« Verjela sva mu, Potrta sva se vrnila nazvzdol do avtomobila, z razmišljanjem, da bova kljub temu zapisala to kar sva zvedela. Nepopolno.

Pri avtomobilu pa naju je čakal Obujev Miha. Kot da bi vedel, da ne veva dovolj. »Vprašajta še Sevčnikarja (Staneta). On bo prav gotovo največ vedel, saj je bil tedaj sekretar odbora OF v Podkrajju. Miha je poklical Staneta. Njegova domačija je ob koncu asfalta na desni strani in tik pred dvanajsto sva zvedela vse.

Stane je posegel s spomini daleč nazaj, v prvo svetovno vojno. »Jože Krajnc, ki je bil rejnec pri Gabri-

Za prvomajske praznike obiščite velenjsko jezero. Odprta bo restavracija JEZERO, kjer vas bodo solidno potregli. Ob večerih pa boste lahko prisluhnili vedrim melodijam plesne glasbe. Ne pozabite obiskati MINI GOLF in s prijatelji preživite ure rekreacije.

OB VELENJSKO JEZERO

VAS VABI

gostinsko podjetje Paka Velenje

Vsem cenjenim gostom in poslovnim prijateljem pa želi kolektiv gostinskega podjetja PAKA iz Velenja mnogo nadaljnjih uspehov in iskreno čestita ob prazniku delovnih ljudi — 1. maju.

Mladi in mesec mladosti

Mesec mladosti, ljubezni in cvetja se nam je tudi letos neverjetno hitro približal. In ker je pač to mesec mladosti, je mladina tudi pripravila program, ki zajema v svojih prireditvah cel mesec maj. Proslavljali bodo mladost, proslavljali bodo rojstni dan predsednika Tita. Toda preden se lahko vse to uresniči, so za to morali trdo delati.

Tako bo 7. maja krenila zvezna štafeta mladosti iz Smartnega ob Paki skozi

Soštanj, ustavila pa se bo okoli 14. ure in 20 minut v Velenju na Titovem trgu. Prav tako se bo tu malo pred zvezno, ustavila tudi občinska štafeta. Obe bodo počastili s kratkim kulturnim programom in govornom.

Zaključek Naše besede, kjer bodo nastopile najboljše kulturne mladinske skupine iz vse Slovenije, bo 9., 10. in 11. maja v Velenju. Nato bo vsaka šola posamezno, tako kot vsako leto, sprejela pionirje v vrste mladincev.

25. maja, na Titov rojstni dan pa bo zaključna prireditev za Kajuhov pokal in osrednja proslava za dan mladosti.

Torej lahko rečemo: bogat in pester program mladine in seveda vseh ostalih, ki so pomagali te prireditve pripraviti, da bodo popestrile mesec mladosti — maj.

KOMUNALNO OBRATNI CENTER VELENJE KOPALIŠČA in BIFE

Cenjene goste vabimo na rekreativno plavanje vsak dan, razen ponedeljka od 7. do 21. ure.

Ob nedeljah in praznikih na terasi plesna glasba.

Za praznik dela 1. maj vam bomo postregli s specialitetami na žaru.

IVAN PIRMANŠEK

vi je Obujeva,« sta nama v eni sapi povedala žena in mož, ki sva ju pobarala za Miha.

Cesto sva hitro prevozila. Ze po nekaj minutah vožnje sva ob njej zagledala veliko lipo, ki s svojo krošnjo bedi nad nizko kmečko hišo. Podkraj 36.

»Obujeve iščeva.« »to sva midva,« sta nama v en glas odgovorila fanta ali moža, ki sta se ravno tlačila v fičota. »Ta že ne bosta tista, ki ju iščeva. V vojnih časih sovražniku najbrž še nista mogla biti nevarna,« sva razmišljala. »Mogoče pa iščete očeta?« je uganil najino misel eden izmed njiju. »Tako je bom poklical. Na polju je.« Čez nekaj trenutkov je počasi s trdim korakom stopil pred naju mož rdečega, od sonca, ki ga je ujelo na polju, zagorelega obraza. »Sadil sem koruzo. Ta dež je bil kot naročen. Da le ne bi bilo mraza. Veste, ampak danes le še malokdo mara koruzni kruh,« je začel pripovedovati, še preden smo si segli v roko.

Izpod kape so mu silili močni, nekoliko nakodrani lasje, ki bi si jih želel vsak

saj to ni niti tako pomembno,« je čez čas nadaljeval. »Pomembnejše je, da smo zastavo sploh imeli. Skupaj s Pirmanškom (Ivanom) in Pocajtom (Ivanom) sem jo odnesel na Gradišče. Čeprav smo se zavedali, da smo se odločili za zahtevno in tudi nevarno nalogo, se nismo bali.«

To so mladi, partizani, borci novega sveta...

»Poiskali smo star mogočen hrast, ki se je visoko dvigal v nebo; in Pirmanšek je prevzel najodgovornejšo nalogo. Štiri metre dolgo zastavo je vzel pod pazduho in... končno je zaplapolala visoko v zraku. Pred sovražnikovimi očmi. Hitro smo jo pobrisali domov ter potem vsako jutro s strahom pogledovali v vrhove sedaj zelo ponosnega hrasta. Tako smo si želeli, da je sovražnik ne bi dobil v roke...«

Štirinajst dni se je NASA zastava posmehovala Nemcem. Štirinajst dni se je Miha vsako jutro s ponosom oziral v vrhove mogočnega drevesa. Nato pa nekega jutra zastave ni bilo več. Kako so jo spravili dol, se Miha ni mogel spomniti.« To

STANE SEVČNIKAR

Kurirčkova pošta na poti

V sredo, 17. aprila so pionirji iz slovenjgraške občine pri spomeniku v Paki izročili kurirčkovo pošto s pozdravi tovarišu Titu za njegov 81. rojstni dan svojim velenjskim vrstnikom.

Pionirje je pozdravil podpredsednik Zveze združenj borcev NOV Velenje Miha Krofl. V svojem kratkem govoru je obudil spomine na hude dni pred 30 leti, na 19. februar 1944, ko so se borci 14. udarne brigade

MIHA KROFL je obudil spomine na hude dni pred 30 leti

kljub izčrpanosti od neprestanih bojev prav v Paki prebili s Paškega Kozjaka na Graško Goro. »32 let mineva že od takrat, ko so danes že dedje in očetje pionirjev zaznamovali s svojimi stopinjami nove steze in pota širom po naši domovini in ponesli v zadnjo slovensko vas vest in poziv na upor naroda proti sovražniku. V dolgih štirih letih pa tudi zaznamovali s krvjo in grobovi.

Pionirji vsako leto ob kurirčkovi pošti znova iščete stare steze in jih s svojimi drobnimi koraki na novo zaznamujete. Ko naletite na gomilo partizana, postojte malo in poklonite se njegovemu spominu. Postojte tudi pri starih partizanskih hišah ter prisluhnite preprosti besedi partizanskih mater in vseh, ki so ohranili svoje spomine na težka vojna leta, da jih lahko povedo vam, mladim v opozorilo in vzgled, kako je treba ljubiti svojo domovino, jo braniti in čuvati za svoje otroke.«

Po pogovoru predstavnika borcev, so pionirji osnovne šole Gustava Siliha Velenje izvedli pristrčen kulturni program. Zapeli in recitali so nekaj partizanskih pesmi, zaplesali pa so tudi partizansko kolo. Zatem pa je za velenjske pionirje sledila najnevarnejša naloga. Ponesti čim bolj varno kurirčkovo torbico do naslednje javke. Vedeli so, da to ne bo lahko, saj jih morda za vsakim grmom čaka »sovražnik«. V tem času je namreč bila na terenu tudi mlada skupina SLO, ki je pionirjem pripravljala zasede, da bi jim iztrgala torbico z dragoceno pošto za našega dragega maršala. Toda hrabri velenjski pionirji so bili dobro pripravljeni na sovražnikove napade. Podobno kot »sovražnik«, so tudi sami imeli organizirano vojnisko službo, ki jih je sproti obveščala o sovražnikovem položaju. Pionirji so se spretno izmikali sovražnikovim zasedam, zmogli pa so tudi toliko moči, da so sami nastavljali sovražniku pasti. V ponedeljek, 23. aprila pa so kurirčkovo torbico pred zadružnim domom v Vinski gori izročili pionirjem žalske občine.

Pionirji iz Završa so po triurni naporni poti, v snegu in mrazu prinesli kurirčkovo pošto do njihove zadnje postaje v Pako. Tomaž Smonkar iz pionirskega oddela Ivana Kovačiča - Efenke prejema torbico z obljubo, da jo bodo tudi velenjski pionirji skrbno in varno ponesli naprej.

Bolgarska partijska delegacija v Velenju

Bolgarska delegacija, ki je bila na povabilo predsedstva ZKJ v naši državi, je obiskala tudi Velenje.

Velenje je v četrtek, 19. aprila obiskal sekretar CK KP Bolgarije Konstantin Telalov, ki so ga spremljali bolgarski veleposlanik v naši državi Nikolaj Minčev, namestnik načelnika oddelka mednarodnega CK KP Bolgarije Ivan Ganev in politični svetovalec v mednarodnem oddelku CK KP Bolgarije Milan Milanov.

Goste iz Bolgarije je najprej sprejel predsednik skupščine občine Velenje Nestl Žgank ter jih seznanil z gospodarskim in druž-

benim razvojem Velenja, sekretar občinske konference ZK Franjo Korun pa je govoril o organiziranosti Zveze komunistov v naši občini.

Med pogovorom se je Konstantin Telalov še zlasti zanimal za svojevrsten študij na šolskem centru, ki si ga je kasneje tudi ogledal.

Bolgarska delegacija si je ogledala tudi izvozne naprave na rudniku, v Gorenju pa proizvodnjo štedilnikov, hladilnikov in pral-

nih strojev. V pogovoru z direktorjem za posebne posle Francem Pristovškom in sekretarjem tovarniške organizacije ZK Janezom Miklavčičem so se s predvsem zanimali za proizvodne zmogljivosti pa tudi kakšen je izvoz. V zvezi s tem sta jih predstavnik Gorenja seznanila z izvozom v socialistične države. Z bolgarske strani pa je bila izražena želja po sodelovanju v obliki kooperacije med Gorenjem in ustreznimi partnerji v Bolgariji.

SAMOUPRAVNI SPORAZUM V ERI

V trgovskem in proizvodnem podjetju ERA Velenje so v četrtek, 19. aprila slovesno podpisali samoupravni sporazum o združitvi dela in sredstev ter ureditvi medsebojnih razmerij v OZD - ERA Velenje.

Po tem sporazumu sestavljajo združeno podjetje dve temeljni organizaciji združenega dela - trgovina, prevoznitvo in obrat kmetijstvo ter delovna skupnost skupnih služb.

Samoupravni sporazum so podpisali z namenom, da si zagotovijo trajen in skladen gospodarski razvoj in napredek ter ekonomsko in socialno varnost.

Najvišji samoupravni organ organizacije združenega dela je skupni delavski

svet. Postavljajo ga delegati TOZD, šteje pa 35 delegatov. Skupni delavski svet usklajuje razvojni program TOZD s programom in razvojem OZD, sprejema razvojni program ter letni in gospodarski načrt ter sklepni račun OZD. Odloča pa tudi o pristopanju organizacije združenega dela k samoupravnim sporazumom. Skupni delavski svet ima kolektivne in individualne izvršilne organe. Kolektivni izvršilni organ je izvršilni odbor, ki ga sestavljajo po dva člana - delegata iz posamezne TOZD in delovne skupnosti skupnih služb, glavni direktor podjetja in direktorja TOZD.

Samoupravni sporazum so poleg glavnega direktor-

ja OZD Miha Krofla podpisali za TOZD trgovina in prevoznitvo, predsedniki zbora poslovnice KLORG, industrijsko blago in živila Jože Silovšek, Friderik Camlek in Martin Podpečan ter v. d. direktorja temeljne organizacije trgovine in prevoznitva Gustav Verdelj. Za TOZD obrat kmetijstvo predsedniki zbora LKP Jože Lempl in predsedniki zbora kmetov kooperantov Smartno ob Paki, Šoštanj in Velenje Avgust Podgoršek, Rudi Sevnikar ter Ivan Koren in v. d. direktorja te TOZD Ivan Stropnik.

V imenu delovne skupnosti skupnih služb pa je sporazum podpisal predsednik zbora te skupnosti Ludvik Ograjenšek.

NAŠ ZNANEC

Ceprav Velenje kulturo drugače goji in ceni, se zdi prav čudno, da ima samo en moški pevski zbor. In vendar je zborovsko petje ena izmed zelo lepih oblik kulture, predvsem za tiste, ki to vrsto petja radi poslušajo. Zato pa tudi tisti, ki se zato zvrst petja zanimajo, prav gotovo poznajo pevovodjo Zmaga Frankoviča, ki vodi že dobro leto Kajuhov zbor iz Velenja in

tri leta Saleški oktet iz Šoštanja.

Drugače pa je Zmago zaposlen v knjigarni kot poslovođa. Tu je že dve leti, prej pa je poučeval glasbo na osnovni šoli Gustav Silih. Sam pravi, da za njegovo glasbo ni samo konjiček, ampak bi se mu življenje brez nje zdelo prazno. In verjetno ima prav. Kolikokrat nas petje razvedri, kadar smo slabe volje, zamorjeni in otožni. S svojo močjo razprši črne misli in tudi sami raje zapojemo, kot pa da bi še naprej pestovali jezo ali žalost.

Vendar pa je treba imeti za petje, to se pravi tisto pravo petje, veliko časa. To se vidi že pri Zmagu, saj bi ga se redkokdaj naši zvečer doma. Vaje ima namreč petkrat na teden. Enkrat je s Kajuhovim zborom v doma kulture, drugič pa s Saleškim oktetom v osnovni šoli Biba Röck v Šoštanju.

Ob sobotah in nedeljah pa ima, seveda ne vsak teden, turneje z učiteljskim zborom iz Ljubljane, tako da ga včasih ni po ves teden. Zmago poje v učiteljskem zboru iz Ljubljane, zbor pa vodi Branko Rajšter.

Kajuhov zbor pa šteje šestindvajset pevcev, ven-

ZMAGO FRANKOVIČ

dar bi Zmago želel, da bi se zbor razširil. Zboljšala bi se kvaliteta, pa tudi malo čudno je, da Velenje, ki ima kar lepo število prebivalcev, premore le tako malo kvalitetnih pevcev. Kajti druge občine so dosti manjše, pa vendar imajo po pet zborov. Kajuhov zbor poje predvsem narodne in umetne pesmi, kvaliteta

petja se je v zadnjem letu vidno izboljšala.

Saleški oktet pa poje predvsem renesančno glasbo. Te pesmi so tudi bolj zahtevne in zanje je treba truda in časa. Oktet tudi zelo tesno sodeluje s Saleško folklorno skupino. Kadar imajo nastope, Zmago

ne gre z njimi, ker oktet pač ne potrebuje pevovodje. Teče pa dogovarjanje, da bi Saleški oktet v avgustu krenil na turnejo v Nemčijo.

Tako Kajuhov zbor, Saleški oktet in njihov pevovodja Zmago Frankovič, se morajo res boriti, da svoj program, ki si ga zastavijo,

tudi kvalitetno izvedejo. To pa predvsem zaradi tega, ker nastane problem zaradi delovnega časa. Kajti takrat, ko nekateri delajo v popoldanskem času, jih je zelo težko dobiti na vaje, saj delovnega mesta ne morejo zapustiti.

Kljub nekaterim problemom, ki se včasih pokažejo, pa sta Kajuhov zbor in Saleški oktet dosegla že tudi uspehe. Oba sta snemala za radio Maribor in Celje. Dobila sta tudi Kajuhovo nagrado, dosti pevcev pa je dobilo Gallusovo zlato, srebrno in bronasto značko za amatersko kulturno delo.

Tako smo se z Zmagom Frankovičem na kratko sprehodili po delu in uspehih Kajuhovega zbora in Saleškega okteta. Res je treba veliko dela, truda in trdne volje, da se uspehi pokažejo. Vse to pa je s po-

močjo zbora in okteta, vložil, da tako rečemo v glasbo in petje, njihov pevovodja Zmago Frankovič.

Med dekleti za šivalnimi stroji

Naslednji pogovor smo zapisali v prostorih delavske univerze v Velenju, kjer bo skupina mladih deklet, žen in mater jutri končala skoraj trimesečni tečaj za šivilje.

Vsakokrat, ko sem šel mimo okna, pa še dolgo za tem, mi je brnelo v glavi. Zato sem sklenil, da v to brnenje in ropotanje šivalnih strojev, rezanje škarij posežem še jaz. S svinčnikom in fotoaparatom. Tečajnice so bile takoj za to, da pridejo v časopis. Le njihova učiteljica Helena Korošec mi je dejala, če lahko pridem malo kasneje; »Zdaj je tako napeto.« Napetost pa se je še povečala, ko so dekleta navali-le pred ogledalo, da si uredijo frizure, da bodo na sliki lepše. Medtem pa sva »šivala« s Heleno Koroščevo.

Povedala mi je, da je doma iz Podgorja pri Slovenj Gradcu in že več kot trideset let v šiviljstvu. Toda Helena zdaj le še bolj malo šiva. Kot strokovna učiteljica že peto leto deli znanje drugim. »Srečna sem, ker lahko s tem, da učim druge, ljudem največ pomagam. Ko sem bila mlada, šivalnega stroja nisem marala. Hotela sem postati trgovka. Oče in mati pa sta me prisilila, da sem se šla učiti za šiviljo. Ko sem se že izučila, sem si dejala, da moram vztrajati. In poklic sem vžljubila. Odšla sem v mojstrsko šolo v Maribor, potem sem bila tri leta na Dunaju, na izpopolnjevanju, zdaj pa sem zaposlena v Celju že od leta 1959.«

Pred ogledalom ni bilo več napeto, ker so si tečajnice že uredile frizure. Najprej smo se slikali, nato pa so začele odgovarjati, zakaj bi se rade naučile šivati. Govorile so kratko in hitro, da je pero komaj sledilo njihovim besedam.

• **JOŽICA GAL (23).** »Ko sem končala osnovno šolo, sem si zelo želela, da bi se naprej šolala. Tega pa nisem mogla storiti, ker nas je bilo v družini precej otrok, mati pa je imela pokojnino le po očetu. Ta pa še za najnujnejše ni zado-stovala.«

— Kako ste se pa potem lahko preživljali? »Niti sama ne vem.«, mi je odgovorila. »Nekaj časa sem bila doma,« je nadaljevala, »potem pa sem se pred štirimi leti zaposlila v Gorenju. Vseskozi pa sem si želela, da bi se nekaj naučila, da

Jožica Gal

bi si pridobila nek poklic. Zato sem se odločila, da grem v šiviljski tečaj, ker danes več znaš, več veljaš, in da bi vsaj malo nadoknadi-la tisto, kar sem v mladosti zamudila.« Najin pogovor sva morala končati, ker je Jožica morala odhiteti še v službo.

Anica Ločnikar

• **ROZIKI ČRETNIK** ta tečaj ni bil prvo srečanje z rezanjem in potem spet skup spravljanjem blaga. »Takoj po osnovni šoli sem se šla učiti za krojačico. Po polovici leta sem že zgubila veselje do šivanja, saj v tem času nisem dobila niti dinarja za moje delo, čeprav sem velikokrat delala od jutra do večera. Potem sem bila nekaj časa v Gorenju, zdaj pa sem kar doma. Šivati pa sem se kljub temu želela naučiti, zato sem se februarja vpisala v tečaj. V teh dveh mesecih in pol sem se veliko nauči-

la. Mislim, da mi ne bo treba več nositi blaga drugam. Zato sem zelo hvaležna učiteljici, ker me je toliko naučila.«

• **ZLATKA PERKOVIČ:** »V tečaj me je spravil mož. Dejal mi je, da mi bo kupil stroj, če se bom naučila šivati. Obljubo je držal, jaz pa tudi že precej znam. Skoda, da ta tečaj ne traja dalj časa. Zvedela sem, da bo junija tečaj iz strojnega vezanja. Ze sedaj sem se odločila, da bom tudi tega obiskovala. Prej je bilo drugače. Doma smo imeli neko staro »mašino«, ki me ni čisto nič privlačevala. Mislim, da bi morala vsaka ženska opraviti podoben tečaj.«

Na koncu pa sem želel zvedeti še od **ANICE LOČNIKAR**, zakaj bi se rada

Zlatka Perkočič

naučila šivati. »Ze čisto majhna sem sanjerala o šivanju. Vendar me doma niso mogli dati v šolo. Zato sem iz Završa prišla v Velenje in se zaposlila v Gorenju. Ko sem prebrala v časopisu, da se bo začel tečaj, sem se takoj prijavila in danes si lahko sešijem že precej stvari.«

Več pa mi Anica ni mogla povedati. Tudi njej se je mudilo v službo. Niti ne vem, če je imela še toliko časa, da si je »popravila« lase, kot pred slikanjem. S tem pa je bil tudi moj sprehod med šivalnimi stroji končan. Šivati še vedno ne znam, bodo pa to namesto mene delale Jožica, Rozika, Zlatka, Anica in vse tiste, ki so obiskovale tečaj.

profi

S prijazno natakario Jožico Plankl smo napravili pogovor kar mimogrede. Jožica je stregla gostom, ki jih tokrat na našo srečo ni bilo precej, mi pa smo ji postavljali vprašanja.

• **Ste se za natakarski poklic odločili zaradi veselja ali zaradi stiske?**

— Bolj zaradi drugega. Najprej sem sanjala o trgovskem poklicu, ker pa nisem bila sprejeta, sem odšla iz Konjic (tako zdaj vemo, da je Jožica Konjičanka) in pred šestimi leti prispela v Velenje.

• **Ste z delom v Paki zadovoljni?**

— Zelo. Vendar ne samo zato, ker sem se pač tukaj izučila. Predvsem moram pohvaliti odnose med nami, ki so zelo urejeni. Zadovoljna sem tudi s plačo, toda... Pri tem je Jožici beseda zastala v grlu, kot temu rečemo, mi pa smo njen molk izkoristili in takoj zadeli v črno.

• **Ste morda hoteli ome-niti stanovanje?**

— Da. Če bi imela svoje stanovanje, bi mi bilo v Velenju še bolj všeč. Tam, kjer stanujem sem za zdaj zadovoljna. Moram biti. Bojim pa se, da bodo lastniki sedaj, ko se jim je družina povečala, vse težje prenašali moje pozno vračanje domov. Pogosto prihajam iz službe pozno v noč in jih budim. Zmerom se mi nam-

reč ne posreči priti čisto tiho do sobe.

• **Bi povedali besedo, dve o poslovni enoti »Aperitiv bar«.**

— Ja, no, če že hočete. Zdaj sem vodja te enote. Vodja bolj tako... Hotela sem reči, da sva zaposlena v tem prostoru samo dva, že prej pa sem omenila, da se dobro razumemo.

• **Je delo naporno?**

— V vsakem poklicu, takot tudi v mojem, so dnevi, ko se kar precej namatraš, pa tudi trenutki, ko se niti ne zavedaš, kdaj je konec službe. Delam vsak drug dan od osme do približno enajste ure zvečer. Včasih dlje, včasih malo manj. To je pač gostinstvo. Pri nas ne moreš reči ura je toliko in toliko, zdaj pa vsi ven.

Zato smo tudi mi, še malo posedeli. Saj smo vedeli, da nas Jožica ne bo »vrgla« ven.

Jožica Plankl

Klub zdravljenih alkoholikov

Tudi v Velenju bi se morali pridružiti tistim občinam, ki so že sprejele odlok o prepovedi točenja alkoholnih pijač v zgodnjih jutranjih urah. To je zahteva, ki so jo postavili na enem izmed sestankov kluba zdravljenih alkoholikov Velenje. Poudarili so, da bodo pri tej zahtevi vztrajali, saj so prepričani, da bi lahko s tem veliko prispevali k izboljšanju oziroma odpravljanju alkoholizma v naši občini.

Danes postaja vse bolj očitno, da je alkoholizem socialni, zdravstveni, ekonomski in splošni družbeni problem. Prav zato so tudi v naši občini ustanovili 4. novembra lani klub zdravljenih alkoholikov. Delo kluba vodi strokovna ekipa, ki jo sestavlja dr. Ana Mayer, medicinska sestra Ivanka Jan in socialna delavka Jelka Fužir. Predsednik kluba pa je Stane Berglez.

Velenjski klub ima tre-

nutno 46 članov. Vsak teden se člani kluba sestajajo, sestankov pa se udeležujejo tudi njihovi svojci, ki so prav tako člani kluba. Teh je zdaj 11. V klubu se alkoholiški zbirajo zaradi nadaljnega uspešnega zdravljenja s končnim ciljem vključevanja v njim primerno delovno in družbeno področje. Prav tako klub pomaga bolnikom, da se sami aktivirajo pri lastnem zdravljenju ter pri reševanju njihovih osebnih in družinskih problemov. Na sestankih se pogovarjajo tudi o tem, kakšno je razumevanje delovnih organizacij do teh bolnikov. Prav iz tega pa izhajajo nekatere težave kluba. Povedali so, da v občini in delovnih organizacijah niso naleteli na dovoljno razumevanje. Tako se njihovega ustanovnega sestanka ni udeležil noben predstavnik delovnih organizacij oziroma občine, čeprav so jih povabili. Vendar upajo, da se bo to spremenilo, saj se morajo v kolektivnih zavetih, da gre za zdravljenje njihovih bolnikov.

V klubu imajo tudi zelo dobro organizirano patronažno službo. Sestavljajo jo člani sami, ki obiskujejo tiste posameznike, ki se izogibljejo sestankov.

Pri tem je treba še zapisati, da je alkoholizem bolezen, alkoholik pa bolnik, ki mu je potrebna zdravst-

vena in socialna zaščita v družbe, spoštovanja svobode in človeškega dostojanstva bolnika.

Obrtniki o osnutku zakona

V Velenju so se sestali zasebni delodajalci iz velenjske občine ter razpravljali o osnutku zakona o osebnem delu z zasebnimi delovnimi sredstvi v gospodarskih dejavnostih.

Zasebni delodajalci iz naše občine so povedali pripombe na osnutek zakona. Pravijo, da ni dovolj razmejena sezonska dejavnost. Jasno jim tudi ni, kako se bo v bodoče delil dobiček.

Opozorili so, da se za nekatere poklice ne dobi potrebnih vajencev. Zato naj bi republiški organi čimprej določili poklice za ka-

tere se gre lahko učiti mladina, brez dokončane osemletke. Vzrok, da mladi ne gredo v uk k zasebnim delodajalcem je tudi v tem, ker nekateri obrtniki nimajo dobrih odnosov z vajenci. Mnogokrat pozabljajo, da se morajo vajenci izobraževati in vzgajati, ne pa samo delati.

Gimnazijec Bizjak gre na zvezno tekmovanje

Letošnje republiško tekmovanje mladih matematikov iz Slovenije je bilo 7. aprila v Kopru. Pokrovitelj tekmovanja je bila tovarna Tomos.

Tekmovanja smo se udeležili tudi velenjski gimnaziji in dosegli do sedaj največji uspeh. Ivan Bizjak, dijak drugega razreda, se je uvrstil v ekipo najboljših slovenskih matematikov, ki bodo republiko zastopali na zveznem tekmovanju.

Vsekakor je to zelo lep uspeh, če pomislimo, da so se tekmovanja udeležili tudi gimnazijci, ki imajo na teden več ur matematike, kot pa naša gimnazija. Bizjaku pa želimo veliko uspeha na zveznem tekmovanju.

M. Vovk

Helena Korošec med tečajnicami

Gostinsko podjetje KAJUHOV DOM Šoštanj

razglašja prosta delovna mesta

- NATAKAR
- KUCHARICA
- SNAŽILKA
- TOČAJI — TOČAJKE

Zaželeni so kvalificirani gostinski delavci, sprejemmo pa tudi priučene delavce, ki imajo veselje do gostinskega poklica.

Vsa delovna mesta so stalna zaposlitev.

Interesente vabimo k sodelovanju.

VELENJSKI DOGODKI IN AKCIJE KOMUNISTOV

no in kritično oceno ponašanja zveze komunistov in vseh drugih struktur v času pred, med in po prekinitvi dela. Takšna ocena je potrebna zaradi naše sedanosti in prihodnosti. Zaradi tega smo že oblikovali na rudniku, šolskem centru in pri občinskem komiteju delovne skupine, ki morajo pripraviti ustrezne analize za široko politično verifikacijo, ki jim bo sledila.

Zatem je politični sekretar Korun predlagal sklep občinskega komiteja, da morajo vse organizacije zveze komunistov v organizacijah združenega dela tudi pripraviti ocene političnih razmer, razvitosti samoupravnih odnosov in ekonomskega položaja. Nato pa je dejal: »Takšne ocene so nam nujno potrebne iz mnogih razlogov. Med drugim tudi zato, ker smo v preteklosti, kljub mnogim opozorilom tega foruma, dostikrat poenostavljali naše razprave o političnih razmerah, razvoju samoupravnih odnosov itd. Se posebej pa nam je to potrebno, ker mora zveza komunistov v naši občini dokončno spoznati, da je pri nas prisoten konflikt na relaciji med rastjo gospodarske moči, tehnologije in produktivnosti, ter na drugi strani s stopnjo resnične vsebine samoupravljanja v vseh sredinah. Ta konflikt je tu in ga zadnji dogodki tudi potrjujejo. To vprašanje mora postati osnovno izhodišče vseh naših ocen. Drugače povedano: pred nami je čas streznjenja. To je čas bitke s teokratizmom in z vsemi vse bolj prefinjenimi oblikami njegovega delovanja. To je čas spopadov z birokratskim manipuliranjem z delovnimi ljudmi in z uzorpacijo samoupravljanja. Ta boj, ki nam ga narekuje tudi pismo tovariša Tita in 29. seja CK ZKS in še posebej zadnji velenjski dogodki pa bo terjal mnogo naporov in žrtev. Ta politični boj mora postati lastnina nas vseh. Prodrati mora v zavest komunistov in vseh delovnih ljudi. Postati mora vsebina našega dela. Vse to ne bo enostavno niti lahko. Rabili bomo mnogo moči in mnogo znanja. Vendar vse to imamo, pa pogosto trošimo za manj pomembne in dostikrat tudi za politično ne povsem sprejemljive cilje. Naš občinski komitej in konferenca zveze komunistov morata postati idejno politično in akcijsko žarišče teh naših nalog.«

li, da na rudniku ne morejo zviševati akordnih zaslužkov mimo veljavnih pravilnikov. Drev je povedal, da na kaj hujšega v rudniku niso bili pripravljeni in jih je tiho nezadovoljstvo prevaralo, zlasti zaradi tega, ker je proizvodnja dan pred prekinitvijo dela znašala 14.800 ton. To je zelo visoka tonaža dnevno nakopanega lignita. Po mnenju Ivana Drevca imajo v rudniku nedovoljno in nedosledno informiranje, pomanjkljiv sistem obračunavanja akordnih zaslužkov, pomanjkljivi so medsebojni delovni odnosi, ki so prežeti z mojrskostjo, v kolektivu vlada samoupravna praznina ob prehodu na

TOZD, preslab pa je tudi stik med fizičnimi in umskimi delavci. Na razpoložene rudarjev so vplivali tudi nekateri zunanji vzroki. To so neurejen položaj premogovništva nasploh, nepriznavanje nadurnega dela v pokojninsko osnovo, prepočasno urejevanje invalidskih zadev, nestabilne cene na trgu, ki se iz dneva v dan dvigajo in najnovejši odlok ZIS o cenah premoga, po katerem je bila prizadeta dolgoročna pogodba. »Prekinitvev dela v rudniku je pokazala na slabosti, ne samo v lastnem prostoru, temveč je posegla na vse okoliščine, ki zavirajo razvoj v naši družbi.« je dejal Drev. »S tem, ko so delavci pokazali ne-

zadovoljstvo do tehniškega kadra, so zavestno in nezavestno napadli birokracijo, tehnokracijo in karierizem, ki je prisoten na vseh nivojih. To pomeni, da so nas prav delavci iz baze opozorili na tisto, kar bi morali začeti reševati z vrha in na kar nas venomer opozarja tovariš Tito. Je pa tudi opozorilo, da ne kaže podcenjevati gospodarske dejavnosti, ki je družbi še potrebna. Obenem pa je dovolj veliko in resno opozorilo, da bomo delavce začeli pravočasno in pravilno poslušati. Do zdaj je bil naš posluš upavalen. Zato smo ga prezrli.«

Ivo Jamnikar, direktor rudarskega šolskega centra, je povedal, da so nekateri

problemi nakopičeni tudi pri njih. Vendar to niso problemi akordnih zaslužkov kot na rudniku, ker so sklenili, da izplačajo učinko, gibljivi del, dnevnice in kilometrino. Jamnikar je zanikal, da so tudi v rudarskem šolskem centru prekinili delo. Saj je od 2 tisoč zaposlenih solidariziralo z rudarji rudnika le 350 zaposlenih v jami. Vsi drugi pa so v rudarskem šolskem centru normalno delali.

Predsednik rudniškega sindikata Erno Rahten je opozoril na odgovornost skupinovodij, ki morajo biti po njegovem mnenju politični delavci in tolmači razmer v kolektivu, ker ni dovolj, da so zgolj strokovnjaki.

Pomočnik direktorja rudnika Tone Močilnik je v razpravi poudaril, da njihova organiziranost ni bila dovolj uspešna. Tokrat so v rudniku šli preko reda, ki je bil vseskozi za kolektiv značilen. Dejal je, da imajo pri samoupravljanju praznino in so v zelo neugodni situaciji, ker so začeli uveljavljati delavske amandmaje. Ob prehodu na novo so imeli začasne samoupravne organe, ki zaradi tega niso dovolj učinkoviti. Z uveljavljanjem ustavnih dopolnil pa hočejo v rudniku prodrati do vsakega delovišča, da bodo lahko delavci tvorno sodelovali in odločali o delitvi.

Tudi direktor rudnika Ludvik Mali, dipl. inž. je opozoril na nekatere slabosti, zlasti na to, da odnosi v kolektivu le niso bili najboljše. Kljub vsemu pa niso slabo delali, saj so povečevali učinke. V skrbi, da bi povečali proizvodnjo in skrbeli za razvoj tehnologije, so več ali manj pozabljali na reševanje konfliktnih situacij. Temu pa bodo morali v bodoče resnično posvetiti več skrbi.

V razpravi na razširjeni seji občinske konference zveze komunistov v Velenju je sodeloval tudi član sekretariata CK ZKS Lojze Briški. Poudaril je, da je prekinitvev dela v velenjskem rudniku prizadela vse slovenske komuniste. Ta prizadetost je tem večja, ker živimo v času, ko na vsakem koraku bijemo bitko za dosledno uveljavitev delavskih amandmajev in za resnično oblast delavskega razreda. Rudnik Velenja je znan kot dobro organiziran kolektiv, ki je

mного prispeval k razvoju mesta, na katerega smo vsi ponosni. Zaradi vsega tega je treba o slabostih in vzrokih, tako zunanjih kot v rudniku, odkrito spregovoriti. Biti moramo kritični in objektivni. Oceniti velja celotno delo samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij in vse, kar se v kolektivu dogaja. Ocena pa mora biti politična. Ne gre za obračun s posamezniki, seveda pa ugotavljanje osebne odgovornosti ne bo mogoče prezreti. Predloge delavcev komunistov je treba brez odlašanja izpolniti. Ne smemo čakati na oceno, da ne bi že ob njej vgrajevali elemente, ki zagotavljajo boljše delo.

Zdaj komunisti v velenjski občini že uveljavljajo akcijske naloge, tako kot so jih sprejeli na seji občinske konference zveze komunistov. Najprej so bili sestanki aktivov ZK v rudniku in rudarskem šolskem centru, na katerih so razpravljali o prvi oceni prekinitvev dela. Rudarjem pa so tolmačili izplačilo »jamščeli dodatka«. Sestajajo pa se tudi vodstva in organizacije Zveze komunistov v vseh organizacijah združenega dela. Na teh sestankih imenujejo delovne skupine, ki bodo pripravile ocene političnih razmer, razvitosti samoupravnih odnosov in ekonomskega položaja v organizacijah združenega dela.

L. N.

Se nekaj trenutkov in torbica bo varno skrita. Ker so medtem pionirji svojo nalogo že opravili in zato ni več bojazni, da bi »sovrážniku« karkoli izdali, lahko povemo, kje se je skrivala torbica. Eden izmed pionirjev jo je imel pod bundo. Nato pa so odšli na pot. Čez Konovo do prve javke pri osnovni šoli Miha Pintar-Toledo. Od tod jih je pot vodila prek Skal in Cirkove na Plešivec, kjer je kurirčkova pošta prenočila. V četrtek je iz Plešivca prek Raven, Zavodnje, Topolšice in Grebenska prispela na osnovno šolo Biba Röck v Soštanju, kjer je znova prenočila. V petek so jo sprejeli na osnovni šoli Karla Destovnika Kajuba in jo ponesli prek Šmartnega v Pesje, zatem pa v Sentilj. V tem kraju je kurirčkova torbica počivala dva dni, v ponedeljek pa so jo še enkrat sprejeli učenci 3. osnovne šole iz Velenja ter jo dopoldne ob 10. uri predali svojim žalskim vrstnikom.

Zločin brez primere

TRIINTRIDESETLENI IVAN LEDINEK JE V PESJEM ZLORABIL IN ZADAVIL 40-LETNO ANO GLAVNIK, DOMA IZ PRELOG

Ta gnusni zločin se je pripetil 20. aprila zvečer,

ko se je Ana Glavnik, samoska delavka tovarne Gore-

nje z vlakom vračala z dela. Med potjo proti domu jo je ogovoril 33-letni Ivan Ledinek, rojen v Dobri vasi pri Ravnah, ki zdaj biva pri materi v Kajuhovi ulici v Soštanju. Ledinek se je tega dne začel pripravljati na praznovanje rojstnega dne. Pred dogodkom se je pol ure zadrževal v gostilni, zatem pa odšel. Med potjo je naletel na Glavnikovo in se ji začel vsiljevati. Ko ga je ta odklonila, jo je udaril po glavi. Glavnikova je padla po nasipu, napadalec je skočil za njo in jo zlorabil. Potem je nesrečno žensko zadavil.

Nesrečnico so našli naslednje jutro. Miličniki in delavci UJV so takoj pohiteli na kraj zločina in hitro začeli ukrepati. Po prvih znakih ni bilo izključeno, da je Glavnikova lahko žrtev prometne nesreče. Varnostni organi so hitro

začeli z zbiranjem dokazov, da bi najprej odkrili identiteto žrtve, zatem pa še pojasnilo, kaj se je zgodilo. Zaradi okoliščin je bilo možno več verzij, ki pa so druga za drugo odpadle, ker so jih s podrobno preiskavo ovrgli.

Po opravljeni obdukciji je postalo jasno, da je Glavnikova žrtev posiljevalca. Čez nekaj ur so že tako zadržili krog osumljenih, da je v njem ostalo le nekaj ljudi, proti koncu še samo štirje. Končno pa so nesporno ugotovili, da je ta zločin, ki je brez primere v Saleški dolini, storil Ledinek, sicer gradbeni delavec. Aretirali so ga pri materi. Bil je presenečen, saj je menil, da je prav s smrtjo odrinil roko pravice. Med zaslišanjem pred preiskovalnim sodnikom je zločin priznal. Preiskava je v teku.

Ana Glavnik

Ivan Ledinek

• SO SLABOSTI ZNOTRAJ KOLEKTIVA

Sekretar rudniške organizacije Zveze komunistov Ivan Drev je zatem podal podrobnejšo informacijo o prekinitvi dela, ki je bila 12. in 13. aprila letos. Tudi on je potrdil, da so rudarji postali nezadovoljni, ko so jih obvestili o akordnih zaslužkih. Pri razgovorih z odgovornimi delavci po obratih niso dobili odločnih odgovorov, ker so ti meni-

KOMUNALNO OBRTNI CENTER VELENJE

razširja svojo dejavnost in vabi k sodelovanju

1. REFERENTA ZA NABAVO
2. REFERENTA VOĐOVDA IN KANALIZACIJE II
3. VEČ GRADBENIH DELOVODIJ
4. AVTOMEHANIKA
5. VEČ STROJNIKOV GRADBENIH STROJEV
6. PLESKARJA
7. VEČ INKASANTOV - MOSKIH

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

- pod 1. srednja strokovna izobrazba, z nekajletno prakso v komerciali
- pod 2. končana srednja tehnična šola — gradbeni oddelek
- pod 3. delovodska šola in praksa v operativni — nizke gradnje
- pod 4. končana poklicna šola z nekaj prakse
- pod 5. ustrezna kvalifikacija z nekaj prakse
- pod 6. končana poklicna šola
- pod 7. osnovna šola

Podrobnejše informacije dobijo kandidati v tajništvo podjetja.

• V VELENJU prodam takoj enonadstropno poslovno stanovanjsko hišo. Najprometnejša točka Velenja. Zelo primerno za trgovino ali obrt. Informacije pri Foto Pakj Velenje.